

ВИПАЛЮВАННЯ — техніка декорування виробів із дерева, рогу та шкіри. Візерунок наносять на поверхню виробу розжареним метал. штампом або писаком; кольор. спектр — від світло-золотавого до чорного. Техніка В. дає можливість підкреслити текстуру, фактурні та колорист. ефекти матеріалу. В. застосовували для оздоблення бондар. виробів. Метал. штампами випалювати геральд. знаки на дерев. межових стовпах. У 16–18 ст. у техніці В. оздоблювали рогові порохівниці, у 17–18 ст. — оправи книжок. Наприкінці 19 — на поч. 20 ст. В. використовували здебільшого на Поліссі, в Карпатах. Різні види дерев. посуду прикрашали геом. орнаментом. В. поєднували з різьбленням (Василь та Микола Шкрібляки, В. Девдюк). У 30-х рр. І. Грималюк удосконалив писаки для рослин. мотивів. Бл. 40 орнам. мотивів В. зібрав і систематизував М. Тимків. У 2-й пол. 20 ст. В. та ін. види терм. обробки застосовували для декорування архіт. форм, меблів, панно, іграшок, посуду, виробів зі шкіри (В. Гуз, І. Смолянець, О. Хованець та ін.), для створення склад. композицій за репродукціями та фотографіями (О. Грицей).

ВИПАЛЮВАННЯ — техніка декорування виробів із дерева, рогу та шкіри. Візерунок наносять на поверхню виробу розжареним метал. штампом або писаком; кольор. спектр — від світло-золотавого до чорного.

Техніка В. дає можливість підкреслити текстуру, фактурні та колорист. ефекти матеріалу. В. застосовували для оздоблення бондар. виробів. Метал. штампами випалювати геральд. знаки на дерев. межових стовпах. У 16–18 ст. у техніці В. оздоблювали рогові порохівниці, у 17–18 ст. — оправи книжок. Наприкінці 19 — на поч. 20 ст. В. використовували здебільшого на Поліссі, в Карпатах. Різні види дерев. посуду прикрашали геом. орнаментом. В. поєднували з різьбленням (Василь та Микола Шкрібляки, В. Девдюк). У 30-х рр. І. Грималюк удосконалив писаки для рослин. мотивів. Бл. 40 орнам. мотивів В. зібрав і систематизував М. Тимків. У 2-й пол. 20 ст. В. та ін. види терм. обробки застосовували для декорування архіт. форм, меблів, панно, іграшок, посуду, виробів зі шкіри (В. Гуз, І. Смолянець, О. Хованець та ін.), для створення склад. композицій за репродукціями та фотографіями (О. Грицей).

Рекомендована література

1. Соломченко О. Як навчитися художньому випалюванню // НТЕ. 1968. № 5.
2. Соломченко О. Як навчитися художньому випалюванню // НТЕ. 1968. № 5.
М. Р. Селівачов

Бібліографічний опис:

Випалювання / М. Р. Селівачов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-34112>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).